

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za klasičnu filologiju				akad. god.	2023./2024.
Naziv kolegija	Estetika u svakodnevnom životu starih Rimljana				ECTS	3
Naziv studija	Latinski jezik i rimska književnost					
Razina studija	☒ prijediplomski	☐ diplomski	☐ integrirani		☐ poslijediplomski	
Godina studija	☒ 1.	☒ 2.	☒ 3.	☐ 4.	☐ 5.	
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni	☒ I.	☐ II.	☒ III.	☐ IV.	☒ V. ☐ VI.
Status kolegija	☐ obvezni kolegij	☒ izborni kolegij	☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE
Opterećenje	15	P	S	V	Mrežne stranice kolegija ☐ DA ☒ NE	
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	učionica 137/ utorkom 14.15– 15.00			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski
Početak nastave	3. 10. 2023.			Završetak nastave	26. 1. 2024.	
Preduvjeti za upis						
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Diana Sorić					
E-mail	disoric@unizd.hr			Konzultacije	utorkom od 17.00 do 19.00	
Izvođač kolegija	izv. prof. dr. sc. Diana Sorić					
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☐ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava	
	☐ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija	<ul style="list-style-type: none">na temelju antičkih izvora kritički interpretirati podatke o pojmu ljepote i tehnike uljepšavanja koje su se primjenjivale u starom Rimu;u analizi tekstova ispravno koristiti terminologiju vezanu uz izradu i primjenu kozmetike i parfema u starom Rimu;komentirati i objasniti specifičnosti u odjeći i obući kod žena i muškaraca;objasniti uporabu nakita kao statusnog simbola;opisati stilove frizura i ukrasa za kosu starih Rimljana u kontekstu određivanja kronologije i datacije;identificirati utjecaje različitih kultura implementiranih u estetiku u svakodnevnom životu starih Rimljanaprepoznati i analizirati elemente rimskog načina uljepšavanja u suvremenom društvu.					
Ishodi učenja na razini programa	<ul style="list-style-type: none">kritički prosuđivati o pojedinim književnim pojavnostima u rimskoj književnosti u odnosu na društveno–povijesni kontekst (PL5);identificirati utjecaje različitih kultura implementiranih u rimsku kulturu te vrednovati utjecaje antičke civilizacije na europsku kulturu (PL8);kritički pristupati izvorima, interpretirati ih i koliko je moguće rekonstruirati (PL11);identificirati i komentirati kulturne, društvene i povijesne procese u antičkome Rimu (PL15);kritički procijeniti i pravilno koristiti znanstvenu i stručnu literaturu te primijeniti pravila akademskoga pisanja pri oblikovanju stručnoga i znanstvenoga rada (PL16).					
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje	
	☐ praktični rad	☐	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar	

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

		eksperimentaln i rad			
	☐ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	redovito pohađanje nastave (minimalno 75%)				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	6. veljače 2024. 20. veljače 2024.				10. rujna 2024. 24. rujna 2024.
Opis kolegija	Kolegij obrađuje kulturu njega i uljepšavanja kod starih Rimljana kao neizostavnog aspekta antičke civilizacije, čiji je utjecaj na europsku kulturu prisutan do danas. Na temelju antičkih izvora i recentne literature studentima će se protumačiti te slikovno prikazati na koji su način stari Rimljani njegovali i uređivali svoju kožu i kosu, koju su kozmetiku i parfeme koristili, kakvim su se nakitom ukrašavali te kakvu su odjeću i obuću nosili. Analizirat će se i tumačiti relevantni ulomci sačuvanih pisanih izvora (Ovidije, Plinije Stariji, Marcijal, Horacije itd). Osim toga, bit će riječi o nakitu i različitim stilovima frizura kao vrijednom alatu u određivanju kronologije i datiranja objekata. Predviđen je posjet Muzeju antičkog stakla (razgledavanje postava zbirke nakitnih predmeta te zbirke farmakološkog i kozmetičkog posuđa) i Arheološkom muzeju Zadar (razgledavanje postava antičkog nakita). Kolegij je namijenjen studentima latinskog jezika i rimske književnosti, studentima grčkog jezika i književnosti te studentima drugih odjela Sveučilišta u Zadru.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<ol style="list-style-type: none">1. Uvod; predstavljanje ciljeva i obveza Kolegija.2. Izvori za poznavanje umijeća uljepšavanja kod starih Rimljana. Osnovni pojmovi (<i>cultus, ornatus, munditia, cosmetae</i> i dr.).3. Kozmetika I: terminologija, kozmetičke supstancije (<i>cerussa, minium, rubrica, stibium, crocodilia</i> i dr.) njega, <i>make-up</i>, kozmetičke kutijice.4. Kozmetika II: higijena, recepture pripravaka za njegu kože, Ovidijev priručnik <i>Medicamina faciei feminae</i>, antikozmetička tradicija.5. Parfemi I: pojmovi (<i>per fumum, ars unguentaria, unguentarii, olea, odores</i> i dr.), Plinije Stariji o parfemima (XIII. knjiga <i>Prirodoslovlja</i>).6. Parfemi II: spremnici za parfeme (<i>alabaster, aryballos, guttus, ampulla</i> i dr.), stakleni balzamariji.7. Posjet Muzeju antičkog stakla (Zbirka antičkog stakla – kozmetičko i farmakološko posuđe).8. Frizure I: stilovi frizura kroz rimsku povijest, simbolizam kod ženskih frizura, perike (<i>capillamentum, galerum</i>).9. Frizure II: tretmani za kosu (bojanje, kovrčanje, njega uljima), ukrasi za kosu, prikazi frizura na kovanicama.10. Odjeća i obuća I: izvori za poznavanje izgleda rimske odjeće i obuće, najvažniji muški i ženski odjevni predmeti, obuća.11. Odjeća i obuća II: toga kao nacionalni simbol (<i>gens togata</i>), razlike u odijevanju kod žena (<i>nupta, matrona, mater familias, vidua</i>).12. <i>Accessories</i>.13. Nakit.14. Posjet Arheološkom muzeju u Zadru (Postav antičkog nakita).15. Radionica izrade nakita.				
Obvezna literatura	<p>Napomena: Studenti će trebati pročitati samo najvažnija poglavlja iz ovdje navedenih naslova, a sve ostale nužne informacije iz navedene literature bit će inkorporirane u prezentacije na nastavi i/ili podijeljene u obliku sažetaka na hrvatskom jeziku (skripta).</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none">- Croom, Alexandra. 2010. <i>Roman Clothing and Fashion</i>, Stroud: Amberly. (izabrana poglavlja)- Dayagi-Mendels, Michal. 1989. <i>Perfumes and Cosmetics in the Ancient World</i>, Jerusalem: Israel Museum- Johnson, Marguerite. 2016. <i>Ovid On Cosmetics: Medicamina Faciei Feminae</i>, London-New York: Bloomsbury.- Mesihović, Salmedin 2020. <i>Rimljani. Život, naslijeđe, sjećanje</i>. Sarajevo: Font. (izabrana poglavlja)- Musić, August. 2014. <i>Nacr grčkih i rimskih starina</i>. Drugo dopunjeno izdanje. Zagreb: Ex libris. 2014. (izabrana poglavlja)- Stewart, Susan. 2007. <i>Cosmetics and Perfumes in the Roman World</i>. Stroud: Tempus. (izabrana poglavlja) <p>Izvori (u prijevodu):</p> <ul style="list-style-type: none">- Horacije. 2015. <i>Ode i epode</i>. Preveo s latinskoga, uvod napisao i sastavio bilješke Šimun Šonje. Zagreb: Edicije Božičević. (izbor)				

	<ul style="list-style-type: none"> - Marcijal. 1998. <i>Epigrami</i>. Prevela i priredila Marina Bricko. Zagreb: Matica Hrvatska. (izbor) - Ovidije. 2001. <i>Ljubavi, Umijeće ljubavi, Lijek od ljubavi</i>. Zagreb: Signum. Medicinska naklada. (izbor) <ul style="list-style-type: none"> - Rimski satiričari: Horacije, Perzije, Juvenal 2014. Preveo s latinskoga, uvod napisao i sastavio bilješke Šimun Šonje. Zagreb: Edicije Božičević. (izbor) Itd. 					
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Bartman, Elisabeth. 2001. Hair and the Artifice of Roman Female Adornment, <i>American Journal of Archaeology</i>, Vol 105., No. 1, pp. 1-25. - Brilliant, Richard. 1993. Hairiness: A Matter of Style and Substance in Roman Portraits, <i>Studies in the History of Art</i>, Vol. 43, pp. 302-312. - Brun, Jean-Pierre. 2000. The Production of Perfumes in Antiquity, <i>American Journal of Archaeology</i>, Vol 104., No. 2., pp. 1-277-308. - Buljević, Zrinka. 2002. Stakleni balzamariji. <i>Longae Salonae I</i> (tekst) i II (ilustracije), ur. E. Marin, Split: Arheološki muzej Split. - D'Ambra, Eve. 2020. Ideal Beauty and Adornment: A Roman Portrait of a Young Woman, <i>EuGeStA</i>, No. 10. pp. 207-232. - D'Ambrosio, Antonio. 2001. <i>Women and Beauty in Pompeii</i>, Italy: L'ERMA di BRETSCHNEIDER - Edmondson, Jonathan and Keith, Alison ed. 2008. <i>Roman Dress and the Fabrics of Roman Culture</i>. Toronto-Buffalo-London: University of Toronto Press. - Frangié-Joly, Dina. 2016. Perfumes, Aromatics, and Purple Dye: Phoenician Trade and Production in the Greco-Roman Period, <i>Journal of Eastern Mediterranean Archaeology & Heritage Studies</i>. Vol. 4., No. 1. pp. 36-56. - Marshal, F. H. 1911. <i>Catalogue of Jewellery, Greek, Etruscan and Roman in the Departments of Antiquities</i>, London: British Museum, BPM. - Mihovilić, Kristina. 1979. Prstenje i naušnice rimskog doba Slovenije, <i>Arheološki vestnik</i>, vol. 30. str. 223-239. - Millington Evans, M. – Evans, L. 1906. Hair-Dressing of Roman Ladies as Illustrated on Coins, <i>The Numismatic Chronicle and Journal of the Royal Numismatic Society</i>, Vol. 6. pp. 37-65. - Olson, Kelly. 2017. <i>Masculinity and Dress in Roman Antiquity</i>, New York: Routledge. - Olson, Kelly. 2018. <i>Dress and the Roman Woman</i>, New York: Routledge. - Olson, Kelly. 2009. Cosmetics in Roman Antiquity: Substance, Remedy, Poison, <i>The Classical World</i>, Vol. 102, No. 3, pp. 291-310. - Sebesta, J. L. and Bonfante, L. ed. 1994. <i>The World of Roman Costume</i>, Wisconsin: The University of Wisconsin Press. - Vout, Caroline. 1996. The Myth of the Toga: Understanding the History of Roman Dress, <i>Greece & Rome</i>, Vol. 43. No. 2. pp. 204-220. 					
Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaci	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☐ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	Pohađanje nastave 10%, priprema za nastavu 10%, aktivno sudjelovanje u diskusijama 10%, pismeni ispit 70%.					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-49		% nedovoljan (1)			
	50-62		% dovoljan (2)			
	63-75		% dobar (3)			
	76-89		% vrlo dobar (4)			
	90-100		% izvrstan (5)			
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i</p>					

	<p>savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijave kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izriječno dopušteno;- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računari. <i>/izbrisati po potrebi/</i></p>
--	---